

Gävle
KOMMUN

Foto: Scott Grissel, Mostphotos

Handlingsplan för Gävle – en äldrevänlig kommun 2026

Innehåll

1. Bakgrund	2
1.1 Statistik och data Gävles seniora befolkning	4
2. Handlingsplanens giltighetstid.....	5
3. Koppling till andra styrande dokument	5
4. Syfte och mål med handlingsplanen	6
4.1 Vilka omfattas av denna plan	6
4.2 Uppföljning av handlingsplanen	6
5. Utformning av handlingsplanen.....	7
6. Handlingsplan	9

1. Bakgrund

År 2007 lanserade Världshälsoorganisationen (WHO) en guide för ett globalt utvecklingsarbete, The Global Network for Age-friendly Cities and Communities (GNAFCC). Bakgrunden till detta är befolkningsutvecklingen i världen som kommer innebära en åldrande befolkning och att allt fler äldre lever i städer. År 2030 bedöms 25 procent av invånarna i städerna i höginkomstländer att vara över 60 år. År 2050 antas samma situation att gälla även för städerna i nuvarande utvecklingsländerna. WHO uttrycker därför att det är en stor utmaning världen över att skapa samhällen som är tillgängliga och inkluderande och där människor ges möjlighet att leva ett självständigt, hälsosamt och delaktigt liv.

Administrativa avdelningen, Social hållbarhet, fick via Kommunplanen¹ i uppdrag att under 2019 ansöka om att Gävle kommun skulle bli en äldrevänlig kommun utifrån WHO:s nätverk för åldersvänliga städers kriterier. År 2025 är 1739 städer och kommuner i 57 länder runt om i världen med i nätverket².

Gävle kommun antogs som medlemmar i nätverket 2019-08-28. Syftet med ansökan var att Gävle kommun, genom att bli en äldrevänlig kommun avsåg att förbättra äldres³ möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv med ökad delaktighet i samhällsfrågor⁴.

Medlemskapet erbjuder:

- Tillgång till informationsdelning med alla i nätverket
- Stöd från ett globalt nätverk av utövare, forskare, experter med flera som har för avsikt att främja åldersvänliga miljöer.
- Erkännande och synlighet i nätverkets aktiviteter och på WHO:s webbplats
- Åldersvänlig värld - där ledamöterna kan presentera sina aktiviteter, prestationer och länka tillbaka till sin egen webbplats och resurser.
- Möjligheter till samarbete som internationella forskningsprojekt, gemensamma publikationer, nätverk och delning mellan varandra, etc.

Via medlemskapet i WHO:s nätverk genomförs även möten och seminarier i "Nordiska nätverket för åldersvänliga städer och samhällen". Därigenom främjas omvärldsbevakning och tillgång till aktuell forskning i frågor som rör seniorer i Norden och nätverket bidrar till att de nordiska länderna kan ta lärdom av varandra.

Seniorers deltagande är en förutsättning i en äldrevänlig kommun. Det är målgruppen själv som har kunskap om hur kommunen kan bli en bättre plats att åldras i. Medlemskapet i WHO:s nätverk

¹ Kommunplan med årsbudget 2019 och utblick 2020-2022 [Huvudrubrik \(gavle.se\)](https://www.gavle.se/om-gavle/kommunplan)

² Källa WHO: <https://extranet.who.int/agefriendlyworld/who-network/>

³ Med benämningen äldre menas personer 65 år och äldre i Gävles arbete för äldrevänlig kommun

⁴ Projektplan Gävle en äldrevänlig kommun dnr19KS245

Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22

Kundtjänst 026-17 80 00 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

förutsätter att staden eller kommunen involverar och engagerar äldre människor i utvecklingsarbetet.

Gävle kommun genomförde en baslinjemätning kring kommunens äldrevänlighet och tog fram en handlingsplan med varaktighetstid 2022–2025. Handlingsplanen har årligen följts upp. För att uppnå målsättningen med handlingsplanen behöver nämnder och styrelser aktivt söka samverkan med varandra, internt och externt samt involvera äldre personer.

Gävle kommun ingår i finskt förvaltningsområde. Cirka 8 % av gävleborna har finska rötter, och en stor del av dem som har en stark finsk minoritetsidentitet är 65 år eller äldre. Det är därför viktigt att ha med det finska perspektivet i arbetet med äldre Gävlebor och att skapa likvärdiga möjligheter för sverigefinnar att leva ett oberoende och aktivt liv i Gävle. Övriga nationella minoriteter⁵ beaktas också i Gävle kommuns arbete.

WHO:s utvecklingsprogram bygger på en struktur som består av åtta fokusområden som har betydelse när det gäller tillgänglighet och inflytande för äldre människor.

Dessa åtta utvecklingsområden är:

- Boende och bostäder
- Transporter och mobilitet
- Tillgänglighet till byggnader och miljöer
- Gemenskap och aktiviteter
- Social inkludering och åldersdiskriminering
- Medborgerligt deltagande och inflytande
- Kommunikation och information
- Omsorg, vård och service

Arbetet för en äldrevänlig kommun ska också bidra till att Gävle är aktiv i genomförandet av de globala målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030.

Ett utvecklingsarbete i enlighet med denna plan bidrar bland annat till att nå Agendans

mål 3 God hälsa och välbefinnande

mål 5 Jämställdhet

mål 10 Minskad ojämlikhet

mål 11 Hållbara städer och samhällen

mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen

mål 17 Genomförande och partnerskap

⁵ judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar
Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22
 Kundtjänst 026-17 80 00 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Genomförandet av handlingsplanen stärker kommunens möjligheter att hålla hög kvalitet, vara resurseffektiv och relevant för dem verksamheterna är till för.

Gävle kommun har sedan 1 februari 2022 en anställd strateg Social hållbarhet med särskilt ansvar för äldrefrågor. Denna funktion ansvarar för arbetet med en äldrevänlig kommun, att följa upp och driva arbetet framåt.

1.1 Statistik och data Gävles seniora befolkning

Gävle kommuns folkmängd **31 december 2024** är 103 838 invånare⁶

- varav åldersgruppen 60 år och äldre: 28 393 invånare
- varav åldersgruppen 65 år och äldre: 22 181 invånare
- varav åldersgruppen 80 år och äldre: 6 542 invånare
- varav åldersgruppen 90 år och äldre: 989 invånare

Antalet *ensamboende* i åldersgruppen 65 år och äldre är 10 579 personer (47,7 procent i åldersgruppen).

Antalet *utrikes födda* i åldersgruppen 65 år och äldre är 2 155 personer (9,7 procent i åldersgruppen).

2 948 personer i åldersgruppen 65 år och äldre i Gävle kommun har ett biståndsbeslut 31 december 2024.

Fördelningen av dessa ser ut som nedan:

- Personer över 65 år med beslut om hemtjänst behovsprövad: 1 478 st
- Personer över 65 år med beslut om hemtjänst med förenklat beslutsfattande: 75 st
- Personer över 65 år med beslut om vård- och omsorgsboende⁷: 1 153 st
- Personer över 65 år med beslut om dagverksamhet: 242 st

⁶ Källa: Statistiska centralbyrån

⁷ inkluderar även personer som har beslut om vård- och omsorgsboende men ännu inte flyttat till ett vård- och omsorgsboende
Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22

Kundtjänst 026-17 80 00 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Gävle kommuns framtida befolkning **år 2035** enligt beräknad prognos i juni 2024⁸

Totalbefolkning: 104 457 invånare

- varav åldersgruppen 60 år och äldre: 31 701 invånare
- varav åldersgruppen 65 år och äldre: 25 332 invånare
- varav åldersgruppen 80 år och äldre: 8 604 invånare
- varav åldersgruppen 90 år och äldre: 1 687 invånare

Medellivslängden år 2024⁹

Gävle kommun: 84,6 år för kvinnor och 80,8 år för män

Riket: 84,8 år för kvinnor och 81,4 år för män

Utifrån befintliga data noteras att andel individer över 65 år som har biståndsbedömda insatser är förhållandevis få. Det innebär att det främjande arbetet för fortsatt hälsa och självständighet är av vikt ur flera perspektiv, inte minst ekonomiskt.

2. Handlingsplanens giltighetstid

Enligt WHO:s kriterier för medlemskap ska handlingsplanen ha minst ett treårigt perspektiv.

Den första handlingsplanen för Gävle – en äldrevänlig kommun hade en giltighetstid 2022–2025.

Handlingsplanen revideras under 2025 och kommer att gälla från 2026 och tills vidare.

3. Koppling till andra styrande dokument

Arbetet med framtagandet av handlingsplanen har baserats på tvärsektoriell samverkan. Nationell lagstiftning så som nya Socialtjänstlagen, SFS 2025:400, kommunövergripande styrdokument (Kommunplanen, Socialt hållbarhetsprogram) samt respektive sektors och bolags styrdokument har varit till stöd för utformningen

⁸ Källa: Gävle kommun, Styrning och stöd

⁹ Källa: Statistiska centralbyrån

4. Syfte och mål med handlingsplanen

Gävle kommun tar genom handlingsplanen ett långsiktigt åtagande för att leva upp till WHO:s kriterier¹⁰ att vara en äldrevänlig kommun. Kriterierna innebär att involvera och engagera seniorer i utvecklingsarbetet och att genomföra samt följa upp aktiviteterna i handlingsplanen.

Handlingsplanen skapar förutsättningar för seniorer att leva ett hälsosamt och självständigt liv med hög delaktighet och inflytande. Målet är att Gävle kommun ska vara en bra plats för seniorer att leva och bo i.

4.1 Vilka omfattas av denna plan

Gävle kommuns sektorer och bolag har, likväl som seniorer i Gävle kommun, aktivt bidragit till utformningen av handlingsplanen och är också de som omfattas och berörs av de föreslagna åtgärderna. Med begreppet senior avses en person som har avslutat sitt yrkesverksamma liv och befinner sig i pensionsålder, vanligtvis från 65 år och uppåt. Begreppet används för att beskriva individer med lång livserfarenhet och som ofta har särskilda behov och rättigheter kopplade till åldrande, hälsa och social delaktighet

I denna handlingsplan används både benämningen "äldre" och "seniorer".

Båda benämningarna avser personer som är 65 år och äldre.

4.2 Uppföljning av handlingsplanen

Handlingsplanen och arbetet med äldrevänlig kommun ska följas upp en gång per år och revideras vid behov. Alla berörda nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen och verkställa handlingsplanens aktiviteter. Ansvaret för uppföljning ligger hos enheten för Social hållbarhet och det Sociala hållbarhetsutskottet.

Uppföljning sker också med hjälp av utvalda indikatorer. Som en del av uppföljningen genomfördes under hösten 2024 ytterligare en enkätundersökning utifrån den ursprungliga baslinjemätningen.

Syftet var även då att undersöka seniorernas upplevelse av Gävle som en äldrevänlig kommun.

Utifrån WHO:s guide för framtagande av indikatorer valdes fyra ut; självskattad hälsa, engagemang i frivilligt arbete, delaktighet i sociala/kulturella aktiviteter och tillgänglighet till information. Till viss del används också statistikverktyget Power BI i uppföljningsarbetet.

¹⁰ Genomföra baslinjemätning, involvera seniorer, följa WHO:s utvecklingsområden och upprätta en handlingsplan
Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22

5. Utformning av handlingsplanen

Handlingsplanen för Gävle en äldrevänlig kommun granskas och revideras under 2025.

WHO:s kriterier¹¹ för åldersvänliga städer och samhällen genomsyrar hela arbetet.

Underlaget till handlingsplanen utgörs av olika delar:

Sedan arbetet startades i Gävle kommun 2019 har många dialoger och workshops med olika teman genomförts med seniorer, både föreningsanslutna och andra. Dels i förarbetet till den första handlingsplanen, men även fortsatt under handlingsplanens giltighetstid och inför revideringen av denna.

En baslinjemätning¹² genomfördes under år 2020 av FoU Välfärd Region Gävleborg. Syftet med baslinjemätningen skulle dels vara att efterfråga äldre personers åsikter om hur Gävle kan bli mer äldrevänligt, dels att belysa den äldre befolkningens förutsättningar för ett aktivt liv - hela livet. 654 personer över 65 år svarade på enkätundersökningen.

Som en uppföljning av baslinjemätningen erbjöds äldre personer att få delta i en kvalitativ forskningsstudie¹³. Studien genomfördes i form av fokusgruppsintervjuer av forskare vid Högskolan i Gävle under hösten 2020.

”Egentligen dumt att dela in människor efter ålder. Äldre vill inte vara särbehandlade
Utgå ifrån senioren i stället för att utgå från den kommunala verksamheten.”

- Citat från deltagare i en dialoggrupp

Ytterligare en enkätundersökning bland Gävles seniorer genomfördes hösten 2024. I enkäten valdes frågor utifrån ett antal indikatorer: självskattad hälsa, engagemang i frivilligt arbete, delaktighet i sociala/kulturella aktiviteter och tillgänglighet till information. WHO:s guide för framtagande av indikatorer användes.

Enkäten spreds via pensionärsorganisationer, Träffpunkter för seniorer, flera trygghetsboenden i kommunen, via Gävle kommuns webbsida och via ett stormöte i augusti 2024. Enkäten fick 675 svarande.

¹¹ Kriterierna är: Genomföra baslinjemätning, involvera seniorer, följa WHO:s utvecklingsområden och upprätta en handlingsplan

¹² Baslinjemätningen [gavle-aldrevanlig-kommun-fou-rapport.pdf \(regiongavleborg.se\)](https://regiongavleborg.se/gavle-aldrevanlig-kommun-fou-rapport.pdf)

¹³ Hig:s studie [FULLTEXT02.pdf \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/FULLTEXT02.pdf)

I de uppsökande telefonsamtalen till alla som fyller 80 år under året och som inte tidigare har några biståndsbedömda insatser, tas frågor upp utifrån WHO:s åtta utvalda områden. Det som kommer fram i samtalen används som underlag till handlingsplanen.

I det fortsatta arbetet att vara en mer äldrevänlig kommun deltar strateg från enheten för social hållbarhet i samtliga av kommunala pensionärsrådets sammanträden och föredrar vid behov.

Under sommaren 2025 genomfördes dialoger med äldre på Träffpunkter för seniorer och på Pukslagarvägens trygghetsboende. Även medarbetare i Gävle kommun har intervjuats.

Utifrån synpunkter i dialoger, samtal och enkätresultat har befintliga aktiviteter i den ursprungliga handlingsplanen setts över. Några aktiviteter i handlingsplanen har tagits bort och några har tillkommit utifrån WHO:s utvecklingsområden.

Medlemskapet i WHO:s nätverk för åldersvänliga städer och samhällen ger stora möjligheter till omvärldsbevakning i Sverige och i Norden. Detta kan bidra till nya åldersvänliga initiativ och aktiviteter som främjar ett hälsosamt åldrande. Det kan även leda till nya angreppssätt för att förverkliga aktiviteterna i handlingsplanen.

6. Handlingsplan

Utifrån insamlat material föreslås följande aktiviteter för att uppnå målet att bli en äldrevänlig kommun. Samtliga aktiviteter i handlingsplanen och dess genomförande ska ske i en samskapande process med Gävles seniorer. Seniorerna ska vara informerade och involverade i arbetet.

I kolumnen "När" anges ibland *årtal*, ibland *fortlöpande*. Oftast har *årtal* angivits, *fortlöpande* har använts för att tydligt markera att något ska ske kontinuerligt utan fast sluttid.

ÖVERGRIPANDE

Beskrivning:

Arbetet med att utveckla Gävle till att bli en äldrevänlig kommun är ett långsiktigt åtagande. Handlingsplanen föreslår aktiviteter i riktning att bli en äldrevänlig kommun enligt WHO:s kriterier. Samhället är föränderligt och nya behov och insikter kan uppkomma i framtiden. Arbetet måste vara levande och ska följas upp.

Det finns en funktion som agerar sammanhållande länk och stöd till bolagens och sektorernas arbete i frågor som berör seniorer i Gävle kommun. Nämnder och styrelser samverkar med varandra, internt och externt samt involverar seniorer inför beslut.

Målbild:

Gävle kommun ska ha ett seniorperspektiv i alla beslut där seniorer kan komma att beröras.

Varför?

Gävle har beslutat att vara en äldrevänlig kommun.

Vad?

Gävle kommun ska säkerställa att Gävles arbete mot en äldrevänlig kommun fortlever.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Uppföljning av aktiviteterna i handlingsplanen	Kommunstyrelsen	Årligen
Att inför beslut beakta seniorperspektivet i processer som rör målgruppen	Kommunstyrelsen	2026

OMRÅDE BOENDE OCH BOSTÄDER

Beskrivning:

Seniorer ger uttryck för att bostaden och boendemiljön är mycket viktiga för dem. Det framkommer olika önskemål avseende val av boendeform. En grundförutsättning för att kunna ändra och anpassa sitt boende över tid är att det finns ett varierat utbud av olika boendeformer i form av både upplåtelseformer och hustyper på den lokala bostadsmarknaden, detta enligt riktlinjerna för bostadsförsörjning. Syftet med dessa riktlinjer är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.¹⁴

Målbild:

Gävles seniorer har tillgång till fysiskt tillgängliga, trygga och ekonomiskt överkomliga bostäder och boendemiljöer.

Varför?

Seniorer är inte en homogen grupp dvs de har olika önskemål och behov. Några vill ha möjligheten att flytta till ett trygghetsboende eller beviljas vård- och omsorgsboende när behovet uppstår.

Andra vill hellre bo i miljöer med blandande åldrar så länge den egna bostaden är tillgänglighetsanpassad.

Vad?

Gävle kommun ska arbeta för att det finns ett utbud av olika boendeanternativ där det alltid finns ekonomiskt överkomliga valmöjligheter.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Trygghetsboende som boendeform ska fortsatt finnas som alternativ för seniorer i Gävle kommun	AB Gavlegårdarna Kommunstyrelsen	2026
Utveckla attraktiva boendelösningar för äldre	AB Gavlegårdarna Kommunstyrelsen	2026
Säkerställa kvarboende i stadsdelen genom möjlighet till tillgänglighetsanpassade bostäder i alla stadsdelar	AB Gavlegårdarna Kommunstyrelsen	2026

¹⁴ [Riktlinjer för bostadsförsörjning – Gävle kommun](#)

OMRÅDE TRANSPORTER OCH MOBILITET

Beskrivning:

Transporter och mobilitet är ett viktigt område för seniorer då det handlar om individers möjligheter att förflytta sig i kommunen. Betydelsen av att främja möjligheten att vara rörlig i staden/kommunen påverkar individers hälsa, rörelseförmåga och sociala delaktighet. Att bibehålla förutsättningar att kunna ta del av exempelvis samhällslivet, kultur, hälso-och sjukvårdstjänster utan att belasta andra bidrar till självständighet.

Målbild:

Gävles seniorer kan fortsätta att resa via kollektivtrafik till ett ekonomiskt överkomligt pris. Det ska vara tydligt vilket parkeringsbolag som gäller och det ska finnas flera sätt att betala för sin parkering.

Varför?

I syfte att bibehålla hälsa och välbefinnande bör det vara genomförbart att ta sig runt i kommunen på ett ekonomiskt fördelaktigt sätt. Genom de subventionerade resorna erbjuds större möjlighet att delta i samhällets olika aktiviteter.

Vad?

Gävle kommun ska underlätta för seniorer att fortsatt självständigt ta sig runt i kommunen.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
I dialoger med Region Gävleborg verka för att 1. underlätta biljettinköp 2. ha ett seniorperspektiv vid planering av busslinjernas sträckning 3. ha ett seniorperspektiv vid placering av busshållplatser	Samhällsbyggnadsnämnden	2026
Bibehålla det förmånliga 65+ busskortet och verka för att utöka nyttjandetiden för kortet	Samhällsbyggnadsnämnden	2026
Inventera lösningar som förenklar för invånarna att kunna parkera och betala parkering på ett enkelt sätt	Gävle Parkeringsservice AB	2026

OMRÅDE UTEMILJÖER

Beskrivning:

En trygg, trevlig och säker utemiljö är av intresse för alla målgrupper. Att det finns miljöer som är inbjudande att vistas och promenera i är viktigt för att seniorer ska fortsätta med detta och därmed bibehålla rörlighet, hälsa och trygghet.

Målbild:

Gävle kommun arbetar för en tillgänglighetsanpassad utemiljö. Allmänna platser är belysta och har trevlig utformning som upplevs trygg och säker. Det finns platser där det är möjligt att slå sig ner för en stunds vila.

Varför?

Seniorer uttrycker rädsla för att bli påkörd av både cyklister och elsparkcyklar. Snöröjning och borttagning av plogvallar är viktigt när senioren ska ta sig fram, både med och utan rullator. Seniorer uttrycker vikten av att det känns tryggt att vistas utomhus och lägger tonvikt på bra belysning och kameror. Brist på ställen att vila i utemiljön kan innebära att man i stället söker hemtjänstinsatser eller färdtjänst för att göra sina inköp eller att man undviker att gå ut.

Vad?

Gävle kommun ska förbättra utemiljön för att seniorer ska kunna fortsätta leva ett självständigt och aktivt liv.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Säkerställa äldres medverkan i arbetet med att ta fram trygghetsplaner för minst en av Gävles stadsdelar	Kommunstyrelsen	2026
Utöka antalet bänkar i de olika stadsdelarna. Involvera äldre personer vad gäller placering av dessa	Samhällsbyggnadsnämnden	2026
Utreda behov och möjlighet till utökat antal separerade gång- och cykelbanor	Samhällsbyggnadsnämnden	Fortlöpande
Översyn och vid behov åtgärda trottoarkanter utifrån tillgänglighetsperspektivet	Samhällsbyggnadsnämnden	Fortlöpande
Fortsätta att förbättra snöröjning och sandning	Samhällsbyggnadsnämnden	Fortlöpande

OMRÅDE DELAKTIGHET INKLUDERING OCH RESPEKT

Beskrivning:

Seniorer har ett tydligt önskemål om att få vara delaktiga i såväl samhällsfrågor som beslut som berör den egna personen. Ofta beskrivs en känsla av utanförskap och diskriminering. En stor oro finns kring den snabba digitaliseringen av samhället. Det bör finnas möjlighet till stöd och hjälp från olika aktörer. Gävle kommun har sedan 2023 haft en funktion kallad äldrelots, ett komplement till kundtjänst och som man kan träffa för fysiska besök på olika platser runt om i kommundelarna. Att utöka uppdraget till att besöka ännu fler platser är något vi kallar fältverksamhet för seniorer. Det innebär att jobba uppsökande "på fältet", för att få direktkontakt och nå fler i målgruppen äldre.

Många äldre har svårigheter att ta del av den information som kommuniceras ut i digitala kanaler. Detta leder till en känsla av exkludering, en källa till minskad delaktighet i samhällslivet. Utbildningsinsatser kring olika tekniska och digitala lösningar bör finnas för de som önskar. Kunskap är en viktig del i att motverka ett utanförskap.

Forskning visar att volontärarbete stärker hälsan¹⁵ Att fortsatt vara behövd efter avslutat arbetsliv, och att finnas i ett sammanhang är viktigt för välbefinnandet. Flera seniorer uttrycker att de, genom sitt ideella engagemang håller sig pigga och känner att de bidrar med värdefull tid för en medmänniska. Detta speciellt i övergången från yrkesverksam till pensionär.

I Gävle kommun finns en volontärsamordnare, som samordnar arbetet med volontärer inom Valfärd Gävles verksamhetsområden och samarbetar med ideella föreningar och organisationer. Ca 180 aktiva volontärer finns registrerade i Volontär i Gävle och som arbetar ideellt i genomsnitt en timme/vecka. Det genererar ca 9 360 volontärtimmar per år riktade mot seniorer i kommunens verksamhet¹⁶.

Det finns behov av en sektorsövergripande strategi för hur vi jobbar med volontärer i kommunen och hur vi samverkar med ideella organisationer och föreningar, så att fler kan dra nytta av att vara volontär eller ta del av aktiviteter volontärer erbjuder.

Målbild:

Gävle kommun erbjuder ett utökat stöd till seniorer för att de ska få vägledning i samhällsfrågor och känna sig trygga och delaktiga i frågor som berör dem. Gävle kommun tar tillvara äldres resurser och engagemang.

¹⁵ Kan frivilligarbete påverka hälsan Göteborgs universitet https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/66292/1/gupea_2077_66292_1.pdf

¹⁶ Källa: Gävle kommun, Valfärd 2025

Varför?

Seniorer uttrycker att de fortsatt vill känna sig inkluderade i samhället. De ska lättare kunna ta del av information som ger möjlighet till ett fortsatt oberoende och ett aktivt liv.

Vad?

Gävle kommun ska arbeta för att förstärka synen på att seniorer är samhällsdeltagare med resurser, erfarenhet, kunskaper, engagemang, idéer, kontaktnät och tid och som är viktiga delar till att Gävle blir en bättre kommun att åldras i.

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Utveckla uppdraget för befintlig äldrelots till att även innefatta fältverksamhet för seniorer som innebär ett uppsökande arbetssätt för direktkontakt med målgruppen	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden	2026
I samverkan med studieförbund och andra samarbetspartners erbjuda utbildning för att öka kunskapen i att använda digital teknik och service	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden	2026
Fortsätta medborgardialoger riktat mot äldre i enlighet med WHO:s nätverks riktlinjer	Kommunstyrelsen	Fortlöpande
Stärka och utveckla arbetet inom verksamheten Volontär i Gävle	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden	2026

OMRÅDE HÄLSOFRÄMJANDE, GEMENSKAP OCH AKTIVITETER

Beskrivning:

För att bibehålla en meningsfull tillvaro och gott välbefinnande är det viktigt med både organiserade aktiviteter på mötesplatser och att det finns strukturer som främjar möten med grannar, familj och vänner. Möten ger förutsättningar att använda sin kompetens, sin kunskap, att känna respekt och bygga självförtroende inom och över generationer. Bristen på sociala relationer och ofrivillig ensamhet kan enligt WHO jämföras med hälsoriskerna med rökning, fetma och fysisk inaktivitet.¹⁷

Det finns i Gävle ett stort utbud av aktiviteter och även flera arenor för gemenskap för seniorer. Svårigheten är att nå ut med information till alla.

Vid samtal med seniorer har det även varit tydligt att det finns en omsorg kring de som är ofrivilligt ensamma.

Målbild:

Gävle kommun bidrar genom att skapa förutsättningar för intressestyrda aktiviteter och social samvaro för Gävles seniorer. Fler ska få kännedom om vilket utbud och vilka möjligheter som finns.

Varför?

Det finns risk för ensamhet och isolering med stigande ålder, en avsaknad av sociala sammanhang. Den psykiska ohälsan tenderar att öka hos gruppen seniorer.

Vad?

Gävles seniorer har lätt att hitta information om de aktiviteter som erbjuds. Gävle kommun erbjuder information som är relevant, lättförståelig och ökar möjligheten att vara aktiv i samhället hela livet. Gävle kommun fortsätter tillsammans med civilsamhället att erbjuda arenor för social samvaro och meningsfulla aktiviteter både centralt, ute i stadsdelar och i yttre områden. Gävle kommun arbetar utifrån ett salutogent perspektiv med seniorers välbefinnande i fokus.¹⁸

¹⁷ WHO 2017:55

¹⁸ Det salutogena perspektivet fokuserar på faktorer som främjar och vidmakthåller hälsa
Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Bibehålla uppsökande verksamhet, där varje individ som fyller 80 år personligen kontaktas och erbjuds ett telefonsamtal	Omvårdnadsnämnden	2026
Ta fram innovativa metoder för att nå fler seniorer och minska ofrivillig ensamhet	Kommunstyrelsen Kultur- och fritidsnämnden Omvårdnadsnämnden	2026
I samverkan med föreningar, organisationer och näringsliv, skapa mötesplatser och sprida information om aktiviteter för seniorer i stadsdelar och ytterområden	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden	2026
Bibehålla de två träffpunkter för seniorer som finns centralt i Gävle, Brunnsgatan 59 och Kaplansgatan 10	Omvårdnadsnämnden	2026
Möjliggöra samtalsgrupper som bidrar till ökad psykisk hälsa bland målgruppen seniorer	Omvårdnadsnämnden Kommunstyrelsen	2026
Kultur för äldre erbjuds Gävles seniorer	Kultur- och fritidsnämnden Omvårdnadsnämnden	2026

OMRÅDE INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Beskrivning:

Hur Gävle kommun kommunicerar är av stor vikt för att seniorer ska kunna ta del av tjänster, hålla sig uppdaterade och vara självständiga. Seniorer har ett behov av att förstå var de kan hitta information, men de har även gett uttryck för önskemål att uppleva det lättare att kommunicera med kommunen. Seniorer är en viktig kunskapskälla i att utveckla tillgänglig kommunikation, både digital och analog. De är också en viktig kanal för att sprida information vidare i sina sociala nätverk. I underlaget till handlingsplanen har framkommit att det finns behov av en funktion som kan vägleda och lotsa seniorer i olika frågor, någon som har tid att samtala och ge personligt stöd. Denna lotsningsfunktion ska vara ett komplement till Gävle kommuns kundtjänst.

Målbild:

Gävle kommun erbjuder tillgänglig information och kommunikation som är relevant, lättförståelig och som ökar möjligheterna att kunna hålla sig uppdaterad.

Varför?

Många seniorer upplever att det är svårt att ta del av den information som kommuniceras ut även om senioren är digital. En del upplever det svårt att hitta och söka information på www.gavle.se. Många seniorer vet inte vilket stöd och vilken service kundtjänsten kan bidra med.

Vad?

Gävle kommun har ett brett stöd som hjälper seniorer att söka nödvändig information i olika kanaler. Funktionen äldrelots är en del i detta stöd.

Gävle kommun ska arbeta för att förbättra kommunikationen, även för de som inte är digitala. Gävle kommun erbjuder stöd i digital kompetens för kommunens medborgare

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Förbättra sökfunktionen på www.gavle.se	Kommunstyrelsen	Fortlöpande
Marknadsföringsinsats för kundtjänst	Kommunstyrelsen	2026
Hitta former att nå ut med relevant information till seniorer som inte är digitala	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden Socialnämnden Kultur- och fritidsnämnden Samhällsbyggnadsnämnden Gästrike Vatten AB Gävle Energi AB AB Gavlegårdarna Gavlefastigheter AB Gävle Parkeringsservice AB	Fortlöpande
Gävle kommun fortsätter erbjuda digitalt stöd till den som behöver det	Kommunstyrelsen Omvårdnadsnämnden Kultur- och fritidsnämnden	2026

OMRÅDE ÄLDREOMSORG OCH STÖD I VARDAGEN

Beskrivning:

Baslinjemätningen och rapporten skriven av Högskolan i Gävle¹⁹ visar att det finns en oro för brister inom äldreomsorgen. De svarande ger uttryck för en bild av äldreomsorgen som präglad av låg personalkontinuitet samt bristande kundperspektiv och kompetens. Denna bild tycks ge upphov till oro inför den eventuella dagen de svarande själva är i behov av vård- och omsorgsinsatser.

Målbild:

En hållbar vård och omsorg som är känd för sin goda kvalitet.

Varför?

Gävle kommun ska ha ett gott rykte så att oron minskar hos de som ännu inte har insatser och att de som har insatser upplever att omsorgen fungerar och har hög kvalitet.

Vad?

Den nya socialtjänstlagen 2025:400 ska ge möjligheter att erbjuda seniorer ett förebyggande, tidigt och tillgängligt stöd. Den vård och omsorg som erbjuds i Gävle kommun ska ha hög kvalitet, uppvisa gott bemötande och bygga på individuella lösningar. Gävle kommun ingår i finskt förvaltningsområde och ska erbjuda möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen på finska för den som begär det. Det finns ett utbud av stimulans som skapar meningsfulla dagar. Anhöriga som vårdar eller har stor omsorg om en närstående får stöd.

¹⁹ Hig:s studie [FULLTEXT02.pdf \(diva-portal.org\)](#)

AKTIVITETER

Aktivitet	Ansvar	När
Fler insatser ska erbjudas utan behovsprövning.	Omvårdnadsnämnden	2026
Fler mötesplatser för seniorer skapas i stadsdelar samt på vård- och omsorgsboenden.	Omvårdnadsnämnden	2026
Bibehålla och utveckla anhörigstödet i Gävle kommun	Omvårdnadsnämnden	2026
Höja kompetens hos medarbetare inom äldreomsorgen genom utbildningsinsatser	Omvårdnadsnämnden	2026
Bibehålla Fixarteamets verksamhet	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	2026
Vidareutveckla samarbetet med Region Gävleborg	Omvårdnadsnämnden Kommunstyrelsen	2026